

ד ניסן תהא שנת פסקי הגר"ז (אדה"ז)

לכבוד הרב מרדכי אבצן שליט"א,

במענה לבקשתכם לעבור על התוכנית של הרה"ג הר"ר אבנר כהן שליט"א לתקנת עירוב בהונג קונג, עברתי על דבריו המרהיבים וראיתי שהוא תלמיד חכם מופלג ודבריו נכתבו בטוב טעם, ואישר חיליה לאורייתא. ולענ"ד, לפי התוכנית שהוא מתאר, העירוב יהיה כשר לכתחילה לדעת אדה"ז, וגם לפי הרמב"ם שאדה"ז כתב שטוב לחוש לשיטתו¹. וכמו שכתב הרב כהן, העירוב יהיה כשר לכל הדעות.

אך לחביבותא דמילתא וכדרכה של תורה, אכתוב בקיצור לבאר על פי רבותינו נשיאנו למה העירוב היא למעליותיה.

כדי שיהיה דין רה"ר דאורייתא צריך כמה תנאים:

(א) שהרחוב יהיה רחב ט"ז אמה
(ב) שהרחוב יהיה מפולש משער לשער, וכמו שביארו אדה"ז² והצ"צ³ דהיינו שהשערים מכוונים זה כנגד זה.

(ג) שיהיה ששים רבוא בוקעים שם בכל יום, ועל תנאי הזאת כתב הצ"צ⁴ שירא שמים יחמיר לעצמו, וכן כתב אדה"ז בסוגריים⁵ אך בקו"א⁶ כתב "ואף מי שירצה להחמיר ברשות הרבים שלנו" ואכמ"ל בזה, כי אין זה נוגע לעירוב בעירכם כמו שאבאר לקמן.
(ד) אפילו אם קיימים כל תנאי רה"ר, אם ישנם מחיצות עומד מרובה על הפרוץ (או פסי ביראות) כל השטח נהפך לרשות היחיד מן התורה ואפשר לערב על ידי צורת הפתח, כי אדה"ז⁷ והצ"צ⁸ פסקו כחכמים דלא אתו רבים ומבטלי מחיצות.

ובעירכם רק קיים תנאי הראשון שהרחובות רחבים ט"ז אמה, ולכן, אפילו אם היו שם ששים רבוא הולכי רגל בוקעים ברחוב אחד בכל יום, עדיין לא היה רה"ר, כי הרחובות אינם מפולשים, ועירכם מוקף מחיצות עומד מרובה על הפרוץ. ולכן אין זה עירוב הסומך על שיטת רש"י בנוגע לס"ר, ואין מקום גם ליר"ש להחמיר.

מה גם, מכיוון שיש מחיצות עומד מרובה על הפרוץ, אפשר לעשות צוה"פ רחב יותר מעשר אפילו לדעת הרמב"ם⁹.

ומה שהעיר הרב כהן מהתורת חסד שצוה"פ שנעשה לדבר אחר גרוע מלחי העומד מאליו, ולכן אינו כשר, הנה התורת חסד כתב רק שמסופק בזה, ומכיוון שבנדון הוא היה גם צוה"פ מן הצד ועוד כמה קולות, לא רצה לסמוך על זה. אך גם הביא ראיה מאדה"ז שמתיר כזה צוה"פ, ואוסיף ראיה מהצ"צ¹⁰ וזלה"ק:

אפשר משום דהו"ל כמו לחי העומד מאליו שבגמ' (דט"ו ע"א) דס"ל לרבא דאינו עולה ללחי וכאן אף שאינו מאליו מ"מ הרי הועמד בשביל למעט המבוי (מעשרים אמה) ולא הועמד לשם לחי והו"ל כעומד מאליו... ועוד דצוה"פ

¹ או"ח סימן שסב סעיף י"ט

² או"ח סימן שמה סעיף י"א

³ שבת דף ו

⁴ חידושי הש"ס עירובין סוף פרק ה עמוד סד

⁵ או"ח סימן שמה סעיף י"א

⁶ או"ח סימן רנב ס"ק ב

⁷ או"ח סימן שמה סעיף ה, ו, יא ובקו"א ס"ק ב. וגם בסימן שסד סעיף ב, וסעיף ד.

⁸ הגם שבחידושי הש"ס פירש הגמרא כהריטב"א שאתו רבים ומבטלי מחיצות, אך כתב בסוף דבריו (עירובין סוף פרק ה עמוד סד) שהמנהג לפסוק כחכמים, ועוד והוא העיקר שכן פסק להדיא בשו"ת סימן צה.

⁹ כמו שכתב אדה"ז או"ח סימן שסב סעיף יט.

¹⁰ שו"ת או"ח סימן מ

שחשוב מחיצה גמורה א"צ הכירא כמו בלחי הרחב מד"א שלא הועמד לשם לחי דלא חשוב הכירא כלל. ומ"מ מתיר במבוי שמונה משום עומד מרובה על הפרוץ וכ"ש בצוה"פ.

הצ"צ מדבר להדיא על לחי העומד לדבר אחר, ומכשיר את זה, וכש"כ לצוה"פ.

וגם אוסיף ראיה מכ"ק אדמו"ר זי"ע, ¹¹ וזלה"ק:

ע"ב. ס"ג. לכר"ע רה"ר מה"ת. צ"ע ובירור דכמדומה הרחובות כולם מסתיימות, סו"ס, בגשרים ומנהרות הסתומות ע"י צוה"פ או גם מחיצה ו"שראנקען" כדי לגבות מס וכי"ב. - לעיין א"א להר"א מבוטשאטש סשמ"ה.

הרבי מחשיב את צוה"פ של הגשרים במנהטן לצורת הפתח מעלייתא, למרות שנעשו לצורך מבנה הנדסי.

ולכן לדעתי ברור שהעירוב בעירכם כשר למהדרין מן המהדרין לפי שיטת רבותינו נשיאנו¹².

חייב אדם לומר בלשון רבו, ולכן אסיים בברכת כ"ק אדמו"ר זי"ע לגמר עשיית עירוב בכפר חב"ד וזלה"ק¹³:

מז"ט בעד גמר העירוב בשעה טובה ומוצלחת ויהי רצון שע"י פעולה זו הנוספת בעיני שמירת שבת יתקרב עוד יותר זמן גאולתנו בפועל וכנודע מאמר רז"ל אלמלי שמרו ישראל שבת אחד מיד הן נגאלין.¹⁴

בכבוד ובברכה, אליהו הומינר.

¹¹ אגרות קודש חלק ט עמוד מא

¹² כל זה כתבתי בקיצור נמרץ, ואם תרצה לעיין יותר ראה המאמר הנפלא [מדודי הגאון החסיד מוהר"ר יחיאל קלמסון שליט"א](#), ומאמר של הגאון החסיד מוהר"ר מיכאל אבישיד שליט"א, ובמאמר שכתבתי, ועוד הרבה מאמרים שכתבתי הנמצאים באתר www.chabaderuv.com

¹³ אגרות קודש חלק י"ג עמוד שצו

¹⁴ ולהעיר שהעירוב בכפר חב"ד אז לא היה כשר לפי הרמב"ם, ולכן העירוב שלכם אפילו יותר מהודר ות"ל שזכיתם לכזה עירוב מהודר.